Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Dienst
DGRO, Directie RI
Afdeling
Geo-Informatie
Programma
Zicht op Nederland-Datafundament

Contactpersoon
Programmabureau ZoN
ZoNDF@minbzk.nl

verslag

Datum
22 mei 2026

Aanwezigen: Ruud van Rossem, Martijn Odijk, Jasper Snippe, Jan Koers, Nicole de Keijzer, Sytske Postma, Marcel Reuvers, Anne Fintelman, Mark Loos en Liv Tholen, Pieter van Waarden, Marcel Rietdijk, Jeroen Vos, Patrick Brooijmans, Willem van de Lee, Ruud Kathmann, Rinie van Stralen, Remko Duursma, Margriet Henninger(not)

Verslag van de AO2-1 van 19 mei

Thema: Update vooroverleg tbv PR 2 (09.30-11.00 uur)

1. **Opening**
   Voorstellen nieuwe deelnemers Sytske Postma (Bij 12) en Liv Tholen (NLSA).

2. **Extra agendapunt: Netcongestie en de BAG**
   Probleemstelling: projectontwikkelaars zetten gemeenten onder druk om voorbarig adressen in de BAG op te nemen, om zich er op die manier van netcapaciteit te verzekeren. Vanaf 1 juli geldt namelijk een prioriteringskader van ACM, waardoor sommige objecten (zoals woningen) in sommige regio's op een wachtlijst komen voor een energieaansluiting. Gemeenten zien zich, in het geval dat er nog helemaal geen bouwvergunningen zijn afgegeven, genoodzaakt om de eigen BAG-beheerders te dwingen tot premature opname van adressen in de BAG, omdat nutsbedrijven geen aanvragen voor aansluitingen in behandeling nemen zonder adres.

   Gewerkt wordt aan oplossingen op drie niveaus:
   1. Stoppen met het overtreden van wet- en regelgeving BAG:
   a. Op de ZoN DF-website wordt uitleg gegeven over wanneer wel en niet een adres mag worden opgenomen in de BAG. Nieuwsbrieven van VNG, ZoN DF en Kadaster brengen deze onder de aandacht van onze community.
   b. Er is een bestuurlijke brief aan alle gemeenten in de maak die het college wijst op haar wettelijke BAG-taak.
   c. Op 2 juni wordt een webinar (ZoNline) georganiseerd om deze boodschap aan de community over te brengen en op te halen wat er nog nodig is om de BAG bruikbaar en betrouwbaar te houden (binnen 1 dag reeds 90 aanmeldingen).
   d. Kwaliteitsmanagement BAG bij Kadaster en BZK, in de rol van toezichthouder, onderzoeken op welke manier in de data ontdekt kan worden waar er (mogelijk) sprake is van onterechte adressen. Dat is niet eenvoudig, maar zou wel helpen om gerichter te kunnen handhaven richting bronhouders.
   2. Redenering van nutsbedrijven dat dienstverlening gekoppeld moet zijn aan het bestaan van een adres in de BAG ontmoedigen:
   a. Er lopen gespreken met Mijnaansluiting.nl. Men voert inmiddels een pilot uit met een aantal nutsbedrijven om administratief over te stappen op aanvragen o.b.v. coördinaten i.p.v. adres. ID's uit BAG en/of BGT worden dan later in het

proces gekoppeld. Dit is op dit moment in het meest gunstige geval echter een langetermijnoplossing (doorlooptijd nog minimaal 2 jaar).

b. Er wordt contact gelegd met EZK om te onderzoeken in hoeverre op dit punt (minder vrijblijvende) beleidsmatige afspraken gemaakt kunnen worden.

3. Stoppen met incorrect BAG-gebruik:

a. Er wordt contact gelegd met ACM om te onderzoeken in hoeverre aan de kant van de energiesector aan 'kwaliteitsmanagement' of toezicht kan worden gedaan.

b. Er wordt op de achtergrond een volgende versie van de BAG Praktijkhandleiding uitgewerkt. Deze handleiding is nu gericht op het correct in de BAG laten stoppen van gegevens door de bronhouder, maar willen we breder trekken richting de hele datawaardeketen. We merken dat we nu nog meer expliciet de gebruiker moeten ondersteunen bij het correct gebruiken van de BAG. Ook hier aan de voorkant e.e.a. dusdanig faciliteren dat KTH achteraf zo min mogelijk nodig is.

3. Denklijn voor de Data-architectuur

Inleiding op het stuk dat wordt nog gezonden.

Reactie VNG: helder verhaal. Wat is het doel dat je hiermee wil bereiken? Veel zijn we al aan het doen (bijv. in Mercator wordt gekeken naar inwinning (inwinnen en samenstellen), zoveel mogelijk geautomatiseerd objecten vormen die je gaat vastleggen in de registratie). In de praktijk wordt veel bij bronhouders gedaan (ook met AI, mutatiedetectie).

Antw Ruud: we doen inderdaad veel op veel plekken. Qua informatiemodelkant en landelijke kant wordt er echter nog weinig landelijk aangevlogen (veel achter de eigen voordeur). Wat betekent nu eigenlijk de inzet van deze technieken voor de wijze hoe je gaat inwinnen en hoe ga je hier formeel beleid op maken? De eisen die hieraan worden gesteld moeten ook strak getrokken worden (bijv. inwinning en actualisatie termijnen). We hebben het over een basis voor formele afspraken.

VNG : helder, en goed dat ook voor partijen die er niet mee bezig zijn dit duidelijker wordt

Reactie NSLA: goed verhaal, zo kan ook beeldmateriaal beter worden ingezet -> mutatiedetectie -> wordt deels al gebruikt, deels wordt het nog verkend (ook RVO zet het in op het landelijk gebied). Logische knip. Met beeldmateriaal lossen we niet alles op, ook andere data is nodig. Logische denklijn. Ook patroonherkenning zouden we kunnen inzetten.

Reactie RWS PPO: wat opvalt is dat denklijn erg uitgaat van digitalisering oude processen / werkwijze. Zichtbare fysieke objecten, onzichtbare fysieke objecten, functionele objecten (zoals eigendom). Parallel: verkeersbesluit aan het digitaliseren terwijl je een digitaal verkeersbesluit wil nemen (kaart als basis).

Antw Ruud: goede aanvulling op het verhaal dat er ligt. Verhaal begint bij veranderingen in de fysieke werkelijkheid. We hebben al voorbeelden bij het Kadaster waarbij besluit en digitalisering hand in hand gaan (bijv. bij ruimtelijke plannen en bij Kadaster-overdracht). Moment beslissen en moment publiceren hand-in-hand laten gaan voor deel van de processen. Wel in de denklijn brengen.

Vervolgproces:
Het uitgebreide stuk komt jullie kant op, de uitwerking van de opmerking die net is besproken volgt dan in de zomer en vervolgens komt dit ook in de routering van de BG GBO en de PR.

4 Stavaza BRT Next

Bestaande BRT productie proces wordt gehandhaafd. De zaken die end of life waren, worden vervangen. 27 mei bijeenkomst over IM. Met Kadaster wordt een aantal toekomstscenario's verkend om te kijken hoe we verder gaan op de langere termijn. Via de gebruikersgroep BRT is een aantal van jullie hierbij betrokken.
Anne: Het initiëren van een audit.
Ruud: Deze audit speelt nog en hierover kunnen we 27 mei meer vertellen.

5 BV Beeldmateriaal

De luchtfoto's landelijk en AHN gaan we consolideren en niet meer van de 3 jaarlijkse samenwerkingsafspraken laten afhangen. Het Rijk heeft een bijdrage toegezegd aan de gemeenschappelijke pot voor beeldmateriaal. De consolidatie van de basisvoorziening gaat vooraf aan de verdere doorontwikkeling.
In de communicatie volgt er meer over deze twee afzonderlijke sporen.
De kern van de basisvoorziening is landsdekkend uniforme datasets, deelbaar (zowel lokaal als regionaal).
Wat nu speelt is de vraag tot hoe ver het detailniveau openbaar is vanwege veiligheidsissues. Wel detailniveau gekoppeld aan doelbinding en aan bepaalde gebruikers; Luchtfoto's tot 5 cm en oblique foto's.
De komende weken wordt deze lijn verder geconcretiseerd. Dit komt in de PR.
Principebesluit wordt genomen in stuurgroep BM/AHN en de Programmaraad.

6 Ontwikkelingen rond de BRK Wetgeving (hoe verhouden deze zaken zich tot elkaar)

Ontwerp op hoofdlijnen – Proces vorming Basisvoorziening – Principebesluit

-Herziening Kadasterwet
-Wet Geodata
-Visie op de BRK
-Evaluatie op de BRK
-Evaluatie Wkpb
-Evaluatie BGT

Ruud licht toe aan de hand van een presentatie (deze wordt nagezonden).
De komende tijd spelen zaken omtrent regelgeving BRK en scope-zaken, die impact hebben op de basisregistraties en toekomstontwikkelingen. Er moeten concrete keuzes gemaakt worden welke kant we opgaan door de PR.

De huidige systematiek (van Kadaster) willen we handhaven. De vraag speelt of we de gebruiker een volledig beeld geven van de eigenaarschap. In de BRK een ecosysteem van datasystemen die met elkaar 'praten' die voor de gebruiker …
Kadaster heeft een aantal ontwikkelingen doorgemaakt die invloed hebben op het gebruik van de basisvoorzieningen, daarom is dit relevant voor de PR (sheet 4)a.

Defensie: De Geowet?
Antw Ruud: Deze komt aanstaande PR ter tafel. Dit voorjaar heeft de scoping van herziening kadasterwet voorrang gekregen. Nu verder met GEowet, hoe gaan we om met datadelen, met creëren van de waardeketen, etc. In het najaar eerste draft van de Kadasterwet.

VNG:1, Hoe verhoudt de Geowet zich tot de Kadasterwet? Betekent dit dat bepaalde zaken worden overgeheveld van KW naar Geowet?
2, Hoe moet de BRK technisch gaan werken in de toekomst?
Antw Ruud: 1, De lijn die we nu aanhouden is dat de wet over het 'ding' moet gaan, we kijken kritisch of zaken in de Geowet thuishoren of bij specifiek het Kadaster. De BRK gaat over blokjes (aspecten), de Geowet is het algemene geheel. De kern is dat de algemene voorwaarden (bijv governance en samenhang) in de Geowet komen en die blokken daar waar zij thuishoren (bijv onder verantwoordelijkheid van IenW (igv wegen) en kabels en leidingen onder EZK). De Geowet gaat als koepel over het geheel. De Kadasterwet zo dicht mogelijk houden bij het Kadaster, de verbreding (PDOK, BRT, coördinaatstelsels etc) goed kijken of dat naar de Wet geodata kan.
Antw Ruud: 2. Een deel is opgenomen in de BRK en een deel niet. Voor gebruikers zou het mogelijk moeten zijn te zien wat er op hun perceel gaande is. Moet dit ontsloten worden vanuit meerdere bronnen of enkel vanuit Kadaster? De eerste lijkt logischer. Hoe dit kan gaan werken, werken we uit. De rechtstoestand (wat mag hier allemaal, welke bestemming heeft iets) zou zichtbaar moeten worden, zonder dat dit voor de databron gevolgen heeft. In de beleidsvisie van 2021 is hiertoe een aanzet gegeven en die wordt nu verder uitgewerkt.

VNG: Deze principiële punten moeten aan de voorkant worden meegegeven.
Het Kadaster (als ding) staat op gespannen voet met koppelingen met andere bronnen, terugmeldingen die worden teruggewezen…, publiekrechtelijk wordt er vanalles van verwacht. Moeten hierover keuzes worden gemaakt?

Antw Ruud: Ja, dat verwachten we wel. Het lijdelijke proces is leidend voor de basisregistratie. Daar zit de spanning rond bepaalde koppelingen die niet goed kunnen worden onderhouden. Hier moet principieel naar worden gekeken. We streven naar het zo dicht mogelijk bij de punitiviteit te komen. Ook geldt dit voor verervingen etc.

Kadaster: Bij Kadaster speelt de discussie om meer publiek te worden. De BRK-visie wordt 21 mei besproken in het BRK-gebruikersoverleg. Dit komt ook in de PR ter tafel. We moeten dan 'holistischer' gaan kijken, bijvoorbeeld naar de BRK-BAG koppeling en het notariaat. We moeten met elkaar gaan kijken naar de oplossingen, niet alleen als Kadaster.

Antw Ruud: Eens, we merken dat kaders en richtlijnen afhankelijk zijn van een goede workflow. Om koppelingen houdbaar te krijgen moeten we idd naar die workflows kijken. Niet alleen naar het ontwerp van het ding maar ook naar het gebruik.

VNG: Dan hebben gemeenten ook toegang nodig tot adresbesluiten en splitsingstekeningen voor appartementsrechten, waarvoor gemeenten nu moeten betalen.

Kadaster: We moeten vanuit de hele breedte gaan denken.

Antw Ruud: Dit sluit aan bij de eerder opmerking van RWS, kunnen zaken digitaler (kan een handeling tot een registratie leiden, ipv dat eerst een besluit moet worden genomen). Hier is heel veel te halen in het systeem.

7. Einde, de vergadering wordt gesloten om 11.00 uur